POMNIK HISTORII

KOŚCIÓŁ I KLASZTOR BERNARDYNEK

Bernardynki to jeden z żeńskich zakonów franciszkańskich. Zazwyczaj osiedlały się w pobliżu klasztorów oo. bernardynów. Podobnie stało się w Lublinie, gdzie zakonnice te osiadły w pocz. XVII w. na tzw. Korcach, przy dzisiejszej ulicy Królewskiej. Dziś kościołem tym opiekują się oo. jezuici.

Budowę zespołu klasztornego bernardynek rozpoczęto w 1636 roku. Murowany kościół zastąpił wcześniejszą drewnianą świątynię, wzniesioną przez chorążego lubelskiego Piotra Czernego, a konsekrowaną w 1618 roku. Poświęcenie kościoła murowanego, zachowanego do dziś, miało miejsce w 1658 roku.

Budynki kościoła i klasztoru powstały na terenie kilku działek przedmieścia Korce, rozmierzonego w pocz. XVII wieku. Drewniany, najstarszy kościół stanął na działce Piotra Czernego, a w kolejnych latach bernardynki otrzymały od darczyńców lub wykupiły jeszcze cztery sąsiadujące działki, między dzisiejszymi ul. Królewską i Bernardyńską.

Klasztor budowano etapami do 1681 roku. Oba klasztory: bernardynek i bernardynów, skomunikowane były gankiem – krytym przejściem, przerzuconym ponad ulicą Bernardyńską.

Mimo późniejszych remontów i niewielkich przebudów, kościół zachował pierwotny układ przestrzenny. Jest to świątynia jednonawowa, z prezbiterium niższym i węższym od nawy, zamkniętym trójbocznie.

KOŚCIÓŁ BERNARDYNEK, WIDOK OD POŁUDNIA (U GÓRY) I DETAL PÓŹNOBAROKOWEGO SZCZYTU FASADY (Z PRAWEJ)

Wyposażenie i zasadniczy wygląd architektury wnętrza pochodzą z czasów przebudowy kościoła po pożarze w 1768 roku. Do 1779 roku wzniesiono nową fasadę z ozdobnym późnobarokowym szczytem. W latach 1770-1780 nastąpiła barokizacja wnętrza kościoła, podczas której przymurowano do pilastrów przyścienne filary (w 1772 roku), przekryto nawę nowym sklepieniem i wbudowano od południa okazały późnobarokowy chór zakonny dla sióstr. W tym okresie także m.in. przesklepiono zakrystię i przykryto hełmem wieżę.

Neobarokowy wystrój malarski wnętrza, autorstwa Władysława Barwickiego, pochodzi z 1897 roku.

W 1846 roku miała miejsce kasata zakonu bernardynek, a w 1887 zamknięto klasztor. W następnych latach rozebrano część zabudowań klasztornych dla poszerzenia ulicy Bernardyńskiej oraz, w 1904 roku, pod gimnazjum im. Vetterów.

Zachowało się tylko skrzydło zachodnie klasztoru, dziś użytkowane przez Młodzieżowy Dom Kultury.

Kościołem od 1920 roku opiekują się oo. jezuici.

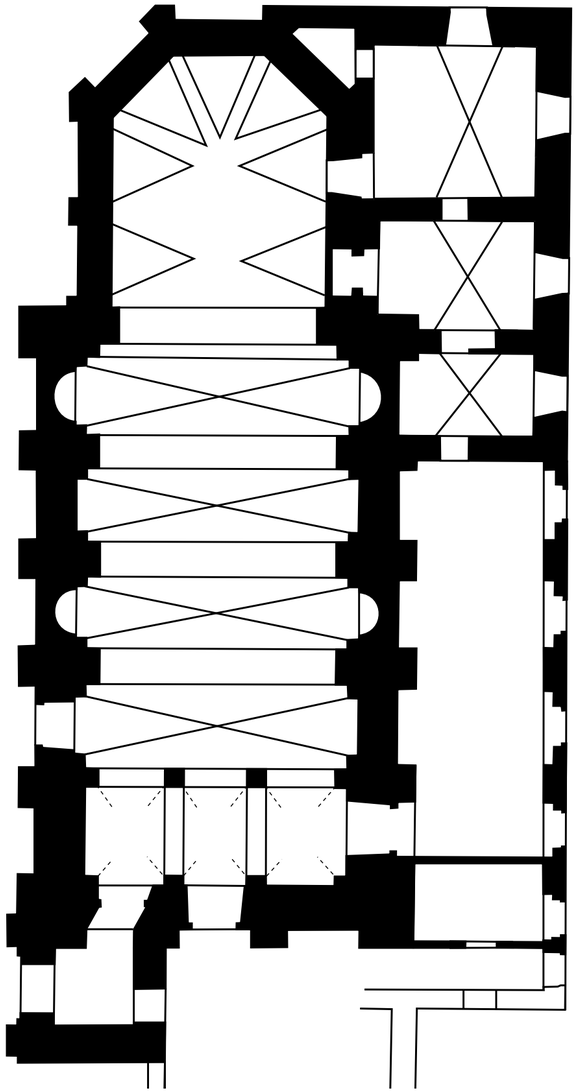

RZUT KOŚCIOŁA BERNARDYNEK, OBECNIE OO. JEZUITÓW

OPR. BIURO MKZ/FOT. K. CZERLUNCZAKIEWICZ, TEKST I RYS. I H. MĄCIK